

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय
गण्डकी प्रदेश
राष्ट्रिय पोषण क्लस्टर बैठक

खिम बहादुर खड्का
निर्देशक
प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, गण्डकी प्रदेश
मिति: २०७८ श्रावण १ गते

मुख्य बुंदाहरु

- गण्डकी प्रदेशमा कोरोना भाइरस रोग (COVID19) को संक्रमणको दर अघिल्लो महिनाको तुलनामा घटेकोछ
- मिति २०७८ आषाढ ३० गते सम्मको अध्याबधिक अनुसार गण्डकी प्रदेशमा जम्मा संक्रमित ५९,७८५, उचार भएका ५६,१४६ (९४%), सक्रिय केस २,६३१ जना, जम्मा मृत्यू १,००८ जना रहेका छन ।
- गण्डकी प्रदेशमा ३ ओटै पोषण पुनर्स्थापना गृहहरु र ४६ मध्ये सबै ओ टी सी केन्द्रहरु पुर्ण सन्चालनमा रहेका छन् भने OTC र NRH मा नयाँ भर्ना तथा उपचार शुरु भएको छ ।
- कोभिडको त्रासको कारण सेवाग्राहीहरु अभैपनी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पुर्ण रुपमा सेवानीन आउन सकिरहेका छैनन् ।
- गण्डकी प्रदेश सरकारले कोभिड लगायत स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धि परामर्शका लागि २४सै घण्टा निशुल्क हेल्लो डाक्टर परामर्श सेवा (१०९२) संचालन गरिरहेको छ ।
- कोभिड तथा मनसुनको सन्दर्भलाइ लिएर तयार पारिएको आपतकालीन योजनाको ड्राफ्टको प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय, पोषण शाखाको अगुवाइमा पुनर लेखन कार्य भैरहेको छ र यथाशिघ्र मुर्तरुप दिइनेछ ।

मुख्य बंदाहरु

- संघिय संसदबाट प्राप्त सुचना तथा संचार सम्बन्धि बजेटलाइ सदुपयोग गर्दै गण्डकी प्रदेशका सबै एफ एम रेडियो, पत्रपत्रीकाहरु बाट एकिकृत पोषण सम्बन्धि विभिन्न सचेतनामुलक सुचना तथा संचार सामाग्रीहरुकू व्यापक रुपमा प्रचार प्रशार भइरहेकोछ ।
- गत असार १६ गते भुमी व्यवस्था कृषी, सहकारी तथा गरिवि निवारण मन्त्रालयको आयोजनामा गण्डकी प्रदेश स्तरीय खाद्य प्रणाली सम्बाद कार्यक्रममा पोषण सम्बेदनशिल कृषी भन्ने एजेण्डामा छलफल भइ पोषणका लागि खाद्यान्न भन्ने सवाल आउँदो UN Summit का लागि सिफारीस भयो ।
- प्रादेशिक स्वास्थ्य तथा पोषण क्लस्टरको बैठक नियमित रुपमा (प्रत्येक १५ दिनमा) संचालन भैरहेकोछ ।
- हाल गण्डकी प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ती केन्द्रमा पोषणजन्य सामाग्रीहरुको निम्न मौज्दात रहेकोछ ।

RUTF	22,300 Sachets	
MNP (Balvita)	1,95,000 Sachets	
F75	662 Pc	
F100	914 Pc	
IFA Tablet	2,76,23,000 Tabs	
Albendazole	2,600 Tabs	Sent demand request

जिल्लास्थित स्वास्थ्य कार्यालयहरु, स्थानिय तहहरु र पोषण पुनरस्थापना गृहहरुमा पनी आवश्यकता अनुसार सामाग्रीहरुको मौज्दात रहेकोछ ।

पोषण सम्बन्धि सरोकारवाला तथा बिकास साभेदारहरुको सहयोग उल्लेखनीय छ जुन निम्न अनुसार छनः

१. सुआहारा परियोजना

- ✓ लकडाउन पश्चात परियोजना लागु भएका सबै जिल्लाहरुमा टेलीफोन परामर्श निरन्तरता रहेको छ ।
- ✓ कोभिड १९ र एकिकृत पोषण सम्बन्धि गण्डकी प्रदेशका १६ वटा स्थानिय एफ एम स्टेशनहरुबाट सामाजिक सचेतनामुलक रेडियो संचार अभियान चलीरहकोछ , जस अन्तरगत
  - दैनीक १२ पटक विभिन्न सचेतनामुलक सन्देशहरुको प्रशारण
  - साप्ताहिक रुपमा भन्धीन आमा कार्यक्रमको प्रशारण
  - साप्ताहिक रुपमा हेलो भन्धीन आमा कार्यक्रम प्रशारण
  - साप्ताहिक रुपमा एकान्तबास मा रहँदा भन्ने कार्यक्रमको प्रशारण भइरहेको छ ।
- ✓ परियोजनाका पोषण तथा स्वास्थ्य अधिकृतहरुले स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नियमित समन्वयगरि पोषण सम्बन्धि सेवा सामाग्रीहरुको नियमित आपुर्ति बारे फलोअप भइरहेकोछ भने प्रादेशीक तहमा पनी समन्वय भइरहकोछ ।
- ✓ पोषणका योजनाहरुलाइ निरन्तरतादिन स्थानिय नेतृत्वसँग निरन्तर पैरवीका कारण अधिकांश स्थानिय तहहरुले आउँदो आ व को निति तथा कार्यक्रम र बजेटमा स्थानिय श्रोतबाट एकिकृत पोषण सम्बन्धि कार्यक्रमहरु तय गरेका छन ।
- ✓ जिल्ला स्थित स्वास्थ्य कार्यालय र स्थानियतह हरु सँगको समन्वय र सहकार्यमा गोरखा र नवलपरासी पुर्वमा कोभिड १९ बाट अती प्रभावीत स्थानियतह हरुमा CICT को लागि आर्थिक तथा प्राविधीक सहयोग निरन्तर छ ।
- ✓ कोभिडको सुचना व्यवस्थापन गर्नकोलागि स्याङ्जा, म्याग्दी र गोरखामा गरी ३ जना अधिकृत स्तरको कर्मचारी र प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालयमा रहने गरि एक जना मेडीकल डाक्टर सहयोग निरन्तर रहेको छ ।

PAHS को NRH को Success Story

ADMITTED 2078.01.01
wt.6kg, hight 71cm

NO WT. Gain At
1 month

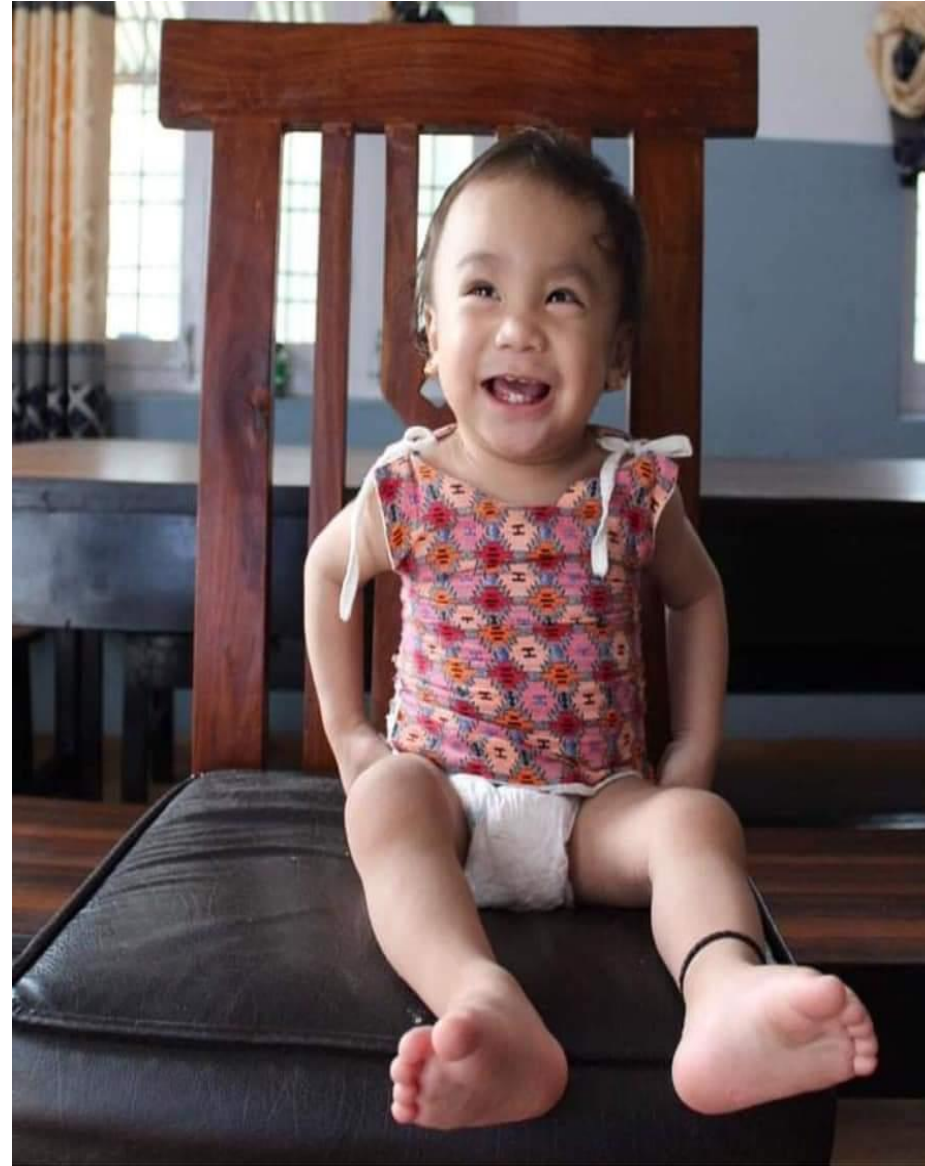
Mr. MEHANG
TAMANG 13 Months

Asar-23, 2078
Discharge

Discharge Wt.9.1kg, ht.74CM

Thank you for Dr. Ramchandra Bastola
HOD- WRH Pediatric Ward & PAHS
NRH TEAM

Home visit counseling before lock down period

Telephone counseling after lock down period

मुख्य बुंदाहरु

२. बहुक्षेत्रीय पोषण योजना

- ✓ गत जेष्ठ १७ गते सम्पन्न प्रदेशस्तरीय बहुक्षेत्रीय पोषण तथा खाद्यसुरक्षा निर्देशक समितिको पाँचौँ बैठकका निर्णहरु कार्यान्वयनको लागि सहजिकरण भैरहकोछ ।
- ✓ बहुक्षेत्रीय पोषण सम्बन्धि सरकारी कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिमा सहजिकरण निरन्तरता ।
- ✓ आ व २०७८/७९ को कार्यक्रम तथा बजेटमा पोषणका कार्यक्रमहरु समावेश गर्न प्रादेशिक स्तरमा विषयगत मन्त्रालयहरु सँग समन्वय तथा निरन्तर पैरवि भइरहको छ ।
- ✓ पोषण सम्बन्धि राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त विशेष अनुदान रकमको कार्यान्वयनको लागि प्रादेशिक तथा स्थानिय स्तरमा निरन्तर फलोअप भैरहको छ ।
- ✓ आ व २०७८/७९ को कार्यक्रम तथा बजेटमा प्रादेशिक स्तरमा पोषणका कार्यक्रमहरु समावेश गरिएकोमा बहुक्षेत्रीय पोषण सम्बन्धि कार्यक्रम स्वास्थ्य निर्देशनालयमा नदेखिएको ।

क्र स	समस्या, चुनौतीहरू तथा तत्काल गर्नुपर्न कार्यहरू:	समाधानका उपायहरू :
१	नयाँ भेरियन्ट (डेल्टा) सहित देखापरेको कोभिड १९ को रोकथाम तथा व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> मन्त्रालय, हस्पिटलहरू, सहयोगी संघसंस्थाहरू र स्थानिय तहरूसँगको समन्वयमा कोभिड १९ को रोकथाम तथा उपचारचात्मक प्रतिकार्यकोलागि कार्यहरू तदारुकताका साथ भैरहकोछ भने ११ वटै जिल्लाहरूमा खोप अभियान संचालन भइरहेकोछ ।
२	मनसुन र कोभिडको सन्दर्भलाइ मद्यनजर गर्दै स्थानीय तहहरूमा पोषण सँग सम्बन्धित सामाग्रीहरूको मौज्दात अध्यावधिक पर्ने	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय को पोषण शाखा ले जिल्लास्थित कार्यालयहरू सँग समन्वय गरि आवश्यक सामाग्रीहरूको पुन अध्यावधिक गर्नमा पहल भइरहेकोछ ।
३	आउँदो आ व को पोषण सम्बन्धि बजेट स्थानिय तहको मात्र देखिएको तर तालीम केन्द्रको नदेखिएको	
४	बृहत पोषण तालीम संचालन गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> कोभिड १९ को वर्तमान अवस्थामा सुधार आएमा, समयमै बजेट आएमा यथासक्य शिघ्र तालिम संचालन गरिनेछ । तर केन्द्रले समयमै MTOT सञ्चालन गरेमा तथा Key commodities प्राप्त भएमा बृहत पोषण तालीम संचालन गन